Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Moviments culturals i artístics

Sèrie 1

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	1.1		
	1.2		
	1.3		
Exercici 2	2.1		
	2.2		
	2.3		
Exercici 3	3.1		
	3.2		
	3.3		
Exercici 4			
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	
X		X	
X		X	
X		X	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris. Cada exercici val 2,5 punts. Responeu a TOTES les qüestions que s'hi plantegen seguint les indicacions dels enunciats.

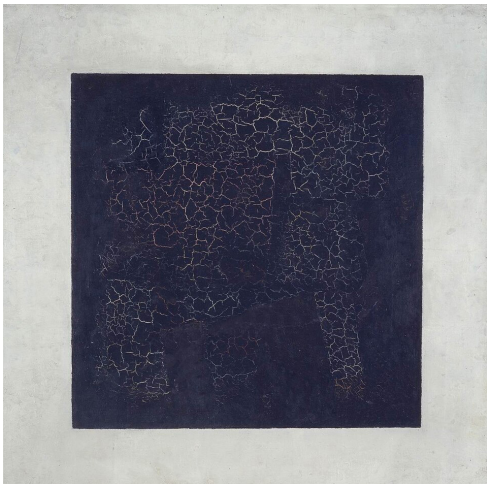
Podeu utilitzar les pàgines en blanc del final del quadern per a fer esquemes, esborranys, etc., o per a acabar de respondre a algun apartat si necessiteu més espai. En aquest últim cas, cal que ho indiqueu clarament al final de l'apartat corresponent.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Exercici 1

[2,5 punts en total]

Observeu les imatges següents, corresponents a tres obres:

IMATGE A. *Quadrat negre*. Oli sobre tela, 79,5 × 79,5 cm.

IMATGE B. *Nighthawks* («Noctàmbuls»). Oli sobre tela, 84,1 × 152,4 cm.

IMATGE C. *The lightning field* («Camp de llamps»). Instal·lació formada per quatre-cents pals d'acer inoxidable disposats formant una quadrícula d'1,6 × 1 kilòmetres, ubicats al comtat de Catron, Nou Mèxic.

1.1. Empleneu la taula següent donant la datació aproximada de cada obra (indicant la dècada de creació). Escriviu-hi també a quin moviment i a quin artista (o artistes) pertany cadascuna. [0,75 punts]

	Datació (dècada)	*Moviment*	*Artista (o artistes)*
Imatge A			
Imatge B			
Imatge C			

1.2. Trieu només UNA de les obres proposades. Escriviu el títol de l'obra que heu escollit i comenteu-ne quatre característiques formals (tècnica, materials, color, iconografia, composició...) destacades. Escriviu un màxim de seixanta paraules.
[1 punt]

1.3. Relacioneu l'obra triada amb l'entorn creatiu i el context sociocultural en què s'emmarca, explicant breument com han influït en l'obra. Destaqueu també algun esdeveniment històric amb el qual estigui relacionada més estretament. Escriviu un màxim de seixanta paraules.
[0,75 punts]

Exercici 2
[2,5 punts en total]

Llegiu atentament el text següent, extret d'un escrit de Ludwig Mies van der Rohe publicat el 2 de juny de 1929 al núm. 12 del *Diario Oficial de la Exposición Internacional de Barcelona 1929*:

> La vida ha canviat en els darrers anys. Avui es viu d'una altra manera, i el que ahir ens satisfeia avui ens deixa indiferents. Tenim altres necessitats i és lògic que, en canviar la manera de viure, l'arquitectura també canviï.
>
> La vida exigeix avui senzillesa i brevetat. Les complicacions d'anys enrere ja no tenen cap sentit. És natural, per tant, que els nostres edificis, els nostres mobles, l'interior de la llar, responguin a aquesta modalitat de viure nova i cada dia més accentuada. El perill d'aquesta arquitectura que neix rau en la possible eliminació del gust artístic. L'arquitectura moderna, que a Alemanya té tanta acceptació, tendeix a compaginar l'art i la senzillesa.
>
> En la nova arquitectura hi pot haver art i n'hi ha d'haver. A base de línies correctes i senzilles, de plans llisos, es pot resoldre el problema de l'edificació sense que l'estètica perdi força. A aquest efecte, cal emprar materials rics: el marbre en diferents tonalitats, el bronze i el vidre són completament obligatoris en l'estil modern.
>
> Traducció d'un fragment del llibre *Mies van der Rohe. Textos completos, 1922-1969. Ensayos, conferencias y conversaciones*, publicat l'any 2024 per Puente Editores (p. 74)

2.1. Proposeu un títol que s'adeqüi al contingut del text que acabeu de llegir i que no superi les dotze paraules d'extensió. [0,5 punts]

2.2. Indiqueu quatre conceptes o idees clau del text i, en un màxim de seixanta paraules, expliqueu com es relacionen entre ells. [1 punt]

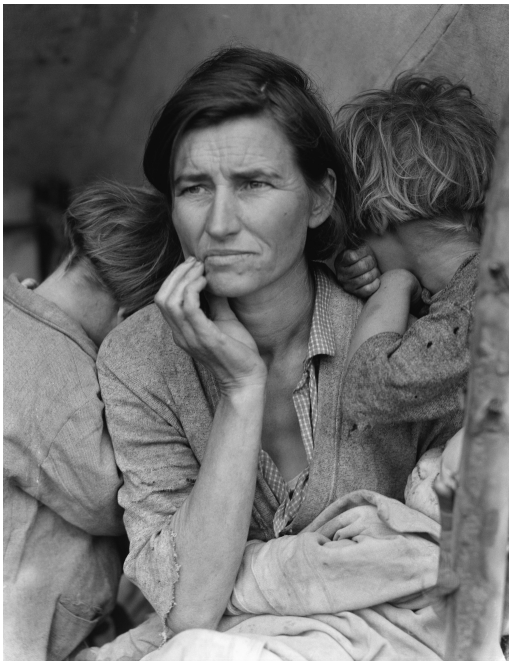
2.3. Comenteu la imatge següent, corresponent a l'obra arquitectònica Pavelló Alemany (1929). Per a fer-ho, utilitzeu les idees i els conceptes indicats a l'apartat anterior i estabiliu algun paral·lelisme conceptual amb alguna altra obra, artista o moviment artístic contemporani que treballi temàtiques o plantejaments conceptuals semblants. Escriviu un màxim de seixanta paraules.

[1 punt]

Exercici 3
[2,5 punts en total]

Observeu les imatges següents, corresponents a dues obres fotogràfiques:

Imatge A. Dorothea Lange. *Migrant mother, Nipomo, California* («Mare migrant, Nipomo, Califòrnia») (1936). Fotografia en b/n, dimensions variables.

Imatge B. Lee Miller. *Model (Elizabeth Cowell) wearing Digby Morton suit, London* («Model (Elizabeth Cowell) amb un vestit de Digby Morton, Londres») (1941). Fotografia en b/n, dimensions variables.

3.1. Identifiqueu els moviments artístics o tendències als quals pertanyen aquestes dues obres, i assenyaleu quatre de les característiques formals (tècnica, color, format…), iconogràfiques o conceptuals que considereu més destacades d'aquests moviments o tendències. Escriviu un màxim de seixanta paraules.
[0,5 punts]

3.2. Trieu una de les dues obres i identifiqueu els aspectes singulars més significatius que considereu que la diferencien de l'altra. Justifiqueu la vinculació de l'obra escollida amb les característiques aportades en l'apartat anterior. Escriviu un màxim de seixanta paraules.
[1 punt]

3.3. Partint de l'obra que NO heu triat en l'apartat 3.2, aporteu tres arguments que permetin relacionar-la amb el seu context artístic, cultural i històric de referència, tot incorporant alguna menció a fets culturals o aspectes socials vinculats. Escriviu un màxim de seixanta paraules.
[1 punt]

Exercici 4

[2,5 punts]

A partir de la segona postguerra mundial comença a manifestar-se el desig que les manifestacions artístiques superin el sotmetiment a les pràctiques d'exhibició institucionalitzades. Pren impuls la voluntat d'involucrar-hi activament el públic, de manera que les fronteres entre l'artista, el col·lectiu social al qual s'adreça i l'exercici creatiu es desdibuixen. Així, l'espectador esdevé un agent actiu que pren part i contribueix al desenvolupament de l'experiència artística en el marc de situacions obertes, adreçades a grups reduïts o a veritables intervencions massives.

Identifiqueu i caracteritzeu breument com s'ha manifestat o ha evolucionat la participació del públic a través de quatre moviments o creadors destacats. Escriviu un màxim de cent paraules.

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc., o per a acabar de respondre a algun apartat. En aquest últim cas, cal que indiqueu clarament el número d'apartat.]

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc., o per a acabar de respondre a algun apartat. En aquest últim cas, cal que indiqueu clarament el número d'apartat.]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

SÈRIE 1

Exercici 1

[2'5 punts]

1.1.

[0,75 punts]

1) Imatge A: *Quadrat negre*, de Kazimir Malèvitx, obra pictòrica pertanyent al Suprematisme. Segona dècada del segle XX.

2) Imatge B: *Nighthawks*, d'Edward Hopper, obra pictòrica pertanyent al moviment del Realisme Americà. Inicis dels anys quaranta del segle XX.

3) Imatge C: *Camp de llamps*, de Walter de Maria, instal·lació artística pertanyent a la corrent del Land Art. Anys setanta del segle XX.

1.2.

[1 punt]

Imatge A.

1) Ruptura respecte a la representació figurativa.

2) Recerca en l'abstracció pictòrica.

3) Reflexió sobre el llenguatge artístic de la pintura (obra considerada habitualment com el punt zero de la pintura).

4) Rellevància del color pla i de les formes geomètriques elementals com el quadrat.

5) Reivindicació d'una proposta personal, aïllada de referències contextuals.

Imatge B.

1) Obra figurativa que representa una escena urbana nocturna, concretament un *diner* on hi ha quatre persones.

2) Evocació del buit existencial, aïllament i incomunicació associat a l'experiència urbana del segle XX.

3) Influència del cinema negre i de la fotografia, evidents en l'enquadrament i en l'atmosfera representada.

4) Importància de la llum, tot establint un contrast molt fort entre aquella artificial del local i la foscor de l'exterior.

5) Absència de pinzellades visibles i presència de grans zones de color uniforme, sense textures, en benefici d'una claredat estructural.

Imatge C.

1) Correspon a una instal·lació *site-specific*, és a dir, creada per a un indret específic del desert de Nou Mèxic.

2) Obra configurada a partir d'elements de la natura: els raigs, el clima i la llum.

3) Apel·la a la temporalitat i a la importància de l'esdeveniment: visualment és diferent segons cada moment.

4) L'entorn és consubstancial de l'obra i, per tant, inseparable.

5) Proposa una barreja entre allò natural (el paisatge) i els elements incorporats: 400 pals d'acer inoxidable col·locats en una retícula geomètrica regular.

1.3.

[0,75 punts]

Imatge A. A inicis del segle XX l'art cercava alternatives a la representació tradicional. Aquesta obra suprematista evidencia el pes donat a l'abstracció en la recerca d'un art articulat mitjançant formes geomètriques pures i el color. En aquest context, previ a la Revolució Russa (1917), imperava en el país un clima de tensió i l'art volia contribuir a crear un nou món.

Imatge B. A inicis dels anys 40 la societat dels Estats es produí un gran creixement de les ciutats i dels espais impersonals. Hopper volgué mostrar la soledat pròpia de la vida moderna i l'alienació dels individus. La voluntat de l'artista és evidenciar la psicologia dels personatges que representa, vinculant-la al seu context.

Imatge C. Als anys 70 moviments com el Minimal o el mateix Land Art s'oposaren al vincle entre obra d'art i objecte comercial, produint-se un gir vers la idea, el procés i l'experiència. Aquí la naturalesa esdevé art i espai per a l'art i no les parets del museu; en aquest context hi ha una crítica al progrés tecnològic i industrial.

Exercici 2

[2'5 punts]

2.1.

[0,50 punts]

La nova arquitectura no pot anar en detriment del valor estètic.

2.2.

[1 punt]

Els canvis en la manera de viure també han comportat canvis arquitectònics. Ara la vida és més senzilla i, en conseqüència, les nostres llars ho han de reflectir. Tanmateix, això no pot fer minvar el valor estètic de l'arquitectura i el gust artístic. Per això assenyala que respongui a línies senzilles i plans llisos, però que empri materials rics.

2.3

[1 punt]

L'obra fa palesa la supressió d'elements accessoris en benefici de les línies, plans i proporcions. En lloc de buscar la monumentalitat dels temps antics, apel·la a la puresa formal. Els materials són rics (marbre, ònix, vidre, acer, travertí). En la seva reducció estructural connecta amb l'art abstracte –recerca de buit i ple, simetria–asimetria, volums... –i anticipa plantejaments del Minimal.

Exercici 3

[2'5 punts]

3.1.

[0,50 punts]

La imatge A correspon a la fotografia documental:

1) Mostrar problemàtiques socials de l'època amb finalitat informativa i conscienciar a qui miri les fotografies.
2) Gran pes de la figura humana: focalitzar-se en les emocions i psicologia de les persones fotografiades.
3) Composicions clares per transmetre la informació.
4) Gran pes narratiu: voluntat d'explicar una història concreta.
5) Evitar que semblin imatges artificials o artificioses, apel·lant a l'espontaneïtat.

La imatge B correspon a la fotografia de moda, per bé que connecta també amb la documental:

1) Fotografia realitzada en el context de les revistes de moda: finalitat promocional però amb valor artístic.
2) Enquadrament: realçar la roba o element publicitat; determina la composició.
3) Sovint hi ha una integració en l'entorn, però no pot anar en detriment de l'atenció al vestuari.
4) Ús de la llum: realçar allò que es cerqui transmetre de la moda.
5) Impacte o refinament: traspuar modernitat i sofisticació.

3.2.

[1 punt]

Imatge A

1) Mostrar la realitat social: la pobresa i les migracions en el context de la Gran Depressió dels Estats Units. En cap cas la moda o el *glamour*.
2) Transmetre informació.
3) Retrat proper centrat en l'emoció.
4) Connecta amb el realisme social.
5) Correspon al programa Farm Security Administration, creat pel govern dels Estats Units per crear una consciència pública sobre com es vivia en el context de la Gran Depressió.

Imatge B

1) És una fotografia de moda i té finalitat editorial: mostrar un vestit de Digby Morton.
2) No és una fotografia d'estudi: fou creada en un context real.
3) El motiu és la moda, però té pes documental: mostra les ruïnes de Londres a causa dels bombardejos de la Segona Guerra Mundial.
4) Enquadrament que apel·la a la profunditat, centrat i amb regust cinematogràfic.
5) Cerca impacte en contraposar elegància de la model - paisatge urbà devastat.

3.3.

[1 punt]

Imatge A. És una fotografia documental, l'objectiu de la qual es mostrar la pobresa i les migracions en el context de la Gran Depressió. Per fer-ho, s'aproxima a persones en concret i posa èmfasi en els sentiments de la mare retratada, destacant al respecte la seva mirada perduda; per això, opta per un retrat proper, que cerca despertar l'emoció en l'espectador.

Imatge B. És una fotografia de moda, tot i que integra elements documentals importants: Miller ha ubicat a la model davant de les ruïnes dels bombardejos de Londres en el context de la Segona Guerra Mundial. Així, no és una fotografia feta a l'estudi, sinó a peu de carrer, amb un enquadrament equilibrat i que aconsegueix transmetre una sensació de gran modernitat.

Exercici 4

[2'5 punts]

Com que els itineraris traçats, poden ser ben diversos, només s'assenyalen alguns possibles punts de pas:

A partir de la segona postguerra, l'escena artística reacciona críticament, transformant-se en un entorn més dinàmic, alhora que més obert, on s'acull al públic, per tal de que prengui part activa o reflexivament. Al Japó, **Gutai** promou el desenvolupament d'accions que actuen de reclam i modifiquen l'espai i la litúrgia artístiques. Als EE.UU., **Allan Kaprow** impulsa el *happening,* on l'espectador intervé, alterant l'esdeveniment artístic. Mentre, **Fluxus** i **John Cage** radicalitzen l'atzar i la quotidianitat, proclamant l'exploració de l'artisticitat universal. Més recentment, **Rirkrit Tiravanija** convida l'espectador a trobades, on la conversa o el menjar esdevenen formes artístiques.